

mendi magalean

Posible ote da 14 zortzimilakoak urtebetean igotzea?

Bi anaia galiziar horretan ari dira

Hurrengo mendeko erronka zirudien. Nahiz eta mende bukaera honetako alpinista onenetako batzuk, hala-nola Erhard Loretan suitzarrak edota Carlos Carsolio mexikarrak logistika aldetik posible zela esan, bazirudien oraindik denbora puska bat pasatuko zela inork eromen horri ekin aurretik. Hamalau zortzimilakoak urtebetean igotzeaz ari gara. Hara non, ordea, Porriñoko (Galizia) bi anaia, Jose Antonio eta Jesus Martinez Novas, ausartu diren. Hasi, bide onetik hasi dira, dagoeneko igo baitute Dhaulagiri.

Ramon Olasagasti / Donostia

BI ANAIK abuztuaren erdi alde-
ra abiatu ziren Himalaya aldera,
eta, dena ondo badoa, datorren
abuztura arte ez dute euren
Terra Galega maitea berriro
zapalduko.

Bitxia da oso bi anaia hauen
historia alpinista. Orain arte ez
dute babeslerik bilatu ezta hots
handirik sortu beren irteeretan.
1984an Jose Antonio, Quino
Carrilekin batera, Biarchedi
mendia (6.700 m.) igo zuen, arte-
an inork zapaldu ez zuen tonto-
rra. 1987an bi anaiek batera,
Dhaulagirira (8.167 m.) jo zuten,
baina sherpek ohar eta meha-
txuen bidez jaistera behartu
zituzten 7.500 metroan zeude-
la. Zer dela eta? Baimenik gabe
ari zirelako mendia igotzen.

1994an ere Nepalgo Turismo
Ministerioaren baimenik gabe jo
zuten Jesusen Dhaulagirira, bai-
na orduan neurriak zorrotzago-

ak izan, eta atxilotu egin zuten
beheko kanpamentuan. Gaue-
an, ordea, ihes egitea lortu zuen
anaietan gazteenak. Bi anaiek ez
dute ulertzen mendi bat igotzeko
pagatu beharra. «Gainera, abent-
urak indar gehiago hartzen du,
beste modu batera bizi baituzu
mendia», diote bi anaiek. Azke-
nean, baina, tentsio hura gehie-
gizkoa zela eta legearen babese-
an joatea erabaki zuten. Hala,
joan den urtean Everest igotzen
ahalegindu ziren eta Jesusen
gailurra zapaldu zuen, oxigeno
artifizialaren laguntzarik gabe
gainera.

Hamalau zortzimilakoak igo-
tzeko asmoarekin hausnarrean,
berriaz, duela lau urte hasi ziren.
Teoria polita da euren: «Aurre-
ko espedizioetan ikusi genuen
altueran ondo moldatzen ginela,
eta azkar girotzen ari ginela kli-
mara. Beraz, saiatzea besterik ez
zen. Gainera, pentsatzen dugu
denak urtebetean igotzea erraza-

Antonio eta Jesus Martinez Novas anaia, eskalada egun bat amaitu ondoren.

DES NIVEL

goa izan daitekeela, behin akli-
matazioa lortuz gero azkarrago
ibili gaitzkeelako. Gainera, gai-
lur guztiak gertu samar daude
elkarrengandik». Bestalde, garbi
dute denak igotzen ez badituzte
ere ez dela ezer gertatzen, eta,
eurek dioten bezala, «ahalegindu
gabe ezin jakin lortu daitekeen
edo ez».

Mendigune batzuk zenbait
zortzimilako kateatzeko aukera
ematen dute: Dhaulagiri eta
Annapurna elkarrengandik oso
gertu daude adibidez. K-2, Bro-
ad Peak eta Gasherbrum I eta II
ere hurbil samar. Everest, Lho-
tse eta Cho Oyu ere antzera...
Martinez Novas anaiek honela

taxutu dute ordena: Dhaulagiri,
Annapurna, Manaslu, Shisha
Pangma, Cho Oyu, Kangchen-
junga, Makalu, Everest, Lhotse,
Hidden Peak, G-II, Broad Peak,
K-2 eta Nanga Parbat. Ordena,
ordea, alda litekeela aurreratu
dute.

Oraingoz lehen pausoa,
Dhaulagirikoa, sendoa izan da,
duela hamar bat egun igo bai-
tzuten mendi hori. Bigarrenera
bidean dira une honetan. Bada-
kite ezin dutela huts egin, ezin
dutela gaixotu edo minik hartu,
eguraldiaren eta mendiaren
baldintzak onak izan behar
dutela, izozterik ezin dutela
izan, logistikaren engranaje

guztiek ondo funtzionatu behar
dutela... Denak igotzea ezina-
ren hurrengoa dela onartuta,
konforme zenbat mendirekin
etorriko liratekeen? Joan
aurretik ez dute zenbakirik
eman nahi izan.

Proiektua Galicia Desafio
Ochomil izendatu dute. Aurre-
kontua proiektua bezain erral-
doia da: 90 milioi pezeta
(3.600.000 libera). Oraingoz 15
bat milioi pezeta lortu dituzte
Galiziako Xunta, Diputazio eta
zenbait udaletatik. Gainerakoa
grabatuko dituzten bideo iru-
dien zabalpenaren bitartez lor-
tzea espero dute. Ausartak dira
benetan.

Orain arte bost igo dira gehienez

ORAIN arte ez da inor
saiatu hamalau zortzi-
milakoak igotzen. Alan
Hinkes britaniarrak
aurten sei igotzeko
asmoa zuen. Zailtasu-
nik handiena, proiektu-
ari aurre egiteko
dirua lortzea gaindi-
tuz zuen Hinkesek,
baina eguraldi txarrak
antzutu zuen egitas-
moa. Udaberrirako
Lhotse, Makalu eta
Kangchenjunga igo
behar zituen, eta
aurreneko tontorra
bestarik ez zuen zapal-
du.

Hurrengo mendie-
tara helikopteroz
mugitzeko asmoa zuen

Hinkesek. Martinez
Novas anaiek, ordea,
diote gorputzarentzat
ez dela ona hori, gor-
putzak altuera galdu
behar duelako inda-
rrak osatzeko.

Marcel Ruedi sui-
tzarrak hamar zortzi-
milako igo zituen 1980
eta 1986 urteen bitar-
tean, baina ezin izan
zuen aurrenekoa izan
hamalauak osatzen,
Reinhold Messnerrek
aurea hartu baitzion.
Dena den, Ruedi bera
izan zen lehena bost
gailur igotzen urtebe-
tean, 83 eta 84ko ekai-
naren artean. 83ko
ekainean soilik hiru

Jerzy Kukuczka (ezkerrean) eta Carlos Carsolio, urtebetean lau zortzimilako igo dituzten mendizaleak, Manasluko igoeraren ondoren.

DES NIVEL

igo zituen: Karakorum
mendikateko Gasher-
brum-I edo Hidden
Peak, Gasherbrum-II
eta Broad Peak.

Rob Hallek, Zeelan-
da Berriko mendizale
bikain zenduak hiru
(Cho Oyu, Everest eta
Lhotse) igo zituen bi
hilabetetan. Halla,
Everesten bertan hil
da aurten, gidari lane-
tan ari zela ekaitzak
harrapatuta.

Orain arte hamalau
zortzimilakoak igo
dituzten bost mendiza-
leetatik bakar batek ez
da erronka honetan
saiatu. Reinhold Mess-
nerrek, Carlos Carso-

liok eta Jerzy Kukucz-
kak lau eskalatu zituz-
ten urtebetean.
Kukuczka poloniarra
izan zen azkarrena:
83an bi igo zituen,
85ean eta 86an hiru
eta 87an bi. Dena den,
bost mendizale horiek
ez dira urte bakoitzean
bi igotzeko batez bes-
tekora iritsi.

Euskal mendizaleen
artean Juanito Oiarza
bal izan da orain arte
urte bakar batean zor-
tizmilako tontor
gehienez igo dituen.
1995ean, bere urte
magikoan, Makalu,
Broad Peak eta Lhotse
igo zituen. X